

VÄRDEBESKRIVNING**Område av riksintresse för naturvård i Dalarnas län****Datum:** 2004-01-28**Områdesnummer:** NRO 20 159**Områdesnamn:** Hållberg**Kommun:** Älvdalen (2039)**Kartblad:** 14D NO**Area:** ca 33 ha, varav allt är land**Naturgeografisk region:** 32 b Norrlands barrskogsområden och bergkullslätter**Agrara kulturlandskapsregioner:** Södra Norrlands och norra Svealands skogsbygder**Landskapsformer:** Bergkullslätt/Förfjällområde**Riksvärde:**

Naturbetesmark	Flora
Äng	Flora

Värdeomdöme: Hållberg är av högsta värde tack vare de stora välhävda och välutbildade hackslogarna samt den ovanligt levande djurhållningen med skogsbete. Det traditionella brukandet och den vackra landskapsbilden är andra aspekter som stärker fåbodens skyddsvärde. Området utgör en representativ naturbetesmark med stort inslag av betad skog samt öppen hagmark och naturlig slättermark med hackslått, allt med lång kontinuitet. Bitvis art- och individrika växtsamhällen med arter som fältgentiana, blåsuga, pillerstarr, vårfingerört, tvåblad, jungfru Marie nycklar och knagglestarr.

Huvudkriterier: A, C, D**Stödkriterier:** Storlek, mångformighet, kontinuitet, representativitet, raritet, nyckelområde, funktion.

Förutsättningar för bevarande: Fortsatt brukande enligt gamla principer med undvikande av gödsling och snörslättermaskiner. De lindor eller hackslogar som inte hävdas idag bör åter tas i bruk. Röjning av träd och buskar för att bibehålla öppenheten bör ske fortlöpande. Områdets värden kan påverkas negativt av: Minskad eller upphörd fåboddrift, skogsplantering på jordbruksmark, energiskogsodling, igenväxning, spridning av gifter eller gödselmedel,

bebyggelse, nydikningar, täkt, luftledning, vägdragningar.

Säkerställande: Saknas

Områdets huvuddrag: Hållberg är en stor fäbod som ligger i den 560 m ö h höga Järpklittens branta sydostsluttning. Fäboden som består av flera spridda husklungor är utbredd över inte mindre än 60 vertikalmeter. En gårdsgård inhägnar hela vallen som inkluderar åkerlappar, slätterängar, odlingsrösen, skogsdungar och kärr.

Av störst intresse är den örtrika stagghed som finns över förhållandevis stora ytor, fr a i den övre västra delen av fäboden. I den artrika vegetationen påträffas slätterfibbla, samt fältgentiana, blåsuga, pillerstarr och vårfingerört. Andra vegetationstyper som finns är torräng av fårsvingeltyp, skogsnäva- och rödvenfriskäng samt olika typer av hävdpåverkade kärr och fuktängar. Bl a finns artrika gräsullskärr med tvåblad, jungfru Marie nycklar, tätört och knaggelstarr. Omgivande skogsmark med smågläntor med betespåverkad ängsvegetation påträffas här och var.

Den omgivande skogen uppvisar ovanligt hög grad av betespåverkan, 1990 fanns ca 20 kor på fäboden. De 25 ha skogsbete är alltså utanför vallen, då den är gårdsgårdsomgärdad och stänger ute djuren. Skötseln av vallen varierar en del, men de allra flesta lindorna slås liksom även en del hackslog. Dessa slättermarker torde vara av minst samma ålder som fäboden och alltså ha en månghundraårig hävdkontinuitet.

Anmärkningar: Ingår i länsstyrelsens program för bevarande av natur- och kulturmiljövärden i odlingslandskapet (obj nr 39-38), i länets ängs- och hagmarksinventering (obj nr 39-32) och i nationell bevarandeplan för odlingslandskapet (obj nr 39-32).

Referenser:

Länsstyrelsen Dalarna, 1994: Värdefulla odlingslandskap i Dalarna. 1994:1.
Länsstyrelsen i Dalarnas län, 1993: Dalarnas ängar och betesmarker. 1993:1.
Naturvårdsverket, 1996: Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet. Stockholm.